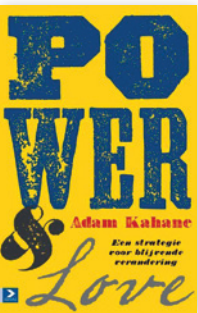

Klassiekers over samenwerken

Common Eye-adviseurs vinden het belangrijk om bij te dragen aan kennisontwikkeling over samenwerken. Met enige regelmaat verschijnen dan ook publicaties van de hand van een of meer Common Eysers. Het is natuurlijk pretentiefus te denken dat we dat allemaal zelf bedenken. Ook wij laten ons inspireren, zoals we hopen ook anderen te inspireren. Wat zijn onze inspiratiebronnen eigenlijk? Om daarachter te komen vroegen we een aantal collega's: *“Wat zijn jouw samenwerkingsklassiekers, en waarom juist die?”*

Power & Love

Adam Kahane (2010)

Kahane onderzoekt een universeel dilemma dat in elke vorm van samenwerking en verbinding – tussen individuen, tussen organisaties, tussen maatschappelijke groeperingen – aan de orde is. Namelijk de twee kanten van macht en liefde die beide een productieve en een schadelijke kant kennen. Door liefde en macht te ontdoen van een moreel oordeel helpt hij ons genuanceerder te kijken naar de dynamiek in samenwerking. Hij helpt inzien

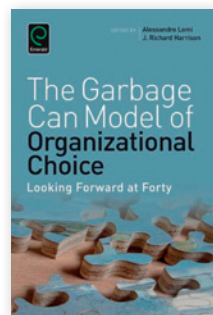
dat macht en de uitoefening ervan ook nuttig en zelfs noodzakelijk kan zijn om gezamenlijk stappen te zetten – in interpersoonlijke relaties, in samenwerkingsverbanden, en maatschappelijk. Het helpt in te zien dat liefde – hoezeer ook geassocieerd met samenwerking – niet altijd productief is in samenwerking. Het boek geeft houvast bij het ontwikkelen van verbindingen, en het daagt je uit om verder te kijken dan de oppervlakkige interpretatie van beide begrippen. Kahane beschrijft deze dynamiek bovendien op een meeslepende manier, anekdotisch en puttend uit zijn rijke persoonlijke ervaringen bij het leggen van verbinding tussen mensen en groepen. Edwin

“How can I know what I think until I see what I say?”

The garbage can model of organizational choice

Cohen, March en Olsen (1972)

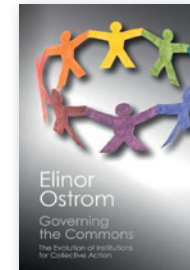
Net als vuilnisbakken zijn organisaties een chaos; een enigszins georganiseerde anarchie. Beslissingen worden niet rationeel of routinematig genomen, maar volgen een chaotisch patroon van toevalligheden. Problemen, oplossingen, mensen en keuzemomenten moeten steeds bij elkaar zien te komen op een punt in de tijd. Dit verloopt dus allerm minst ordelijk. Mooiste inzicht uit dit artikel is dat onze definitie van een probleem niet bepaalt tot welke oplossing we komen, maar de oplossingen die wij voorhanden hebben vaak bepalen welke problemen we zoeken en zien. Zijn al die samenwerkingsverbanden dan zo rationeel en doordacht? Of zijn het (ook) uitkomsten van een rommelig proces van oplossingen die elkaar opzochten? Freek

Governing the Commons, The Evolution of Institutions for Collective Action

Elinor Ostrom (1990)

In dit empirisch en theoretisch goed onderbouwde boek laat Elinor Ostrom zien dat individuen duurzaam met elkaar kunnen samenwerken in grote gemeenschappen. Dat doen zij zonder de tussenkomst van een overheid of markt. Ze identificeert dynamieken en lessen die verklaren waarom samenwerken in deze gemeenschappen duurzaam succesvol is. Deze lessen zijn relevant voor allerlei vormen van samenwerken. Voor dit gedachtegoed ontving Ostrom in 2009 de Nobel-prijs voor Economie. Ruben

Management in netwerken, over veranderen in een multi-actorcontext

De Bruijn en Ten Heuvelhof (2007)

Voor mij bevat dit boek de meest toegankelijke uitleg van wat het betekent om in contexten te opereren die zich gedragen als een netwerk. Zo leerde het boek mij dat in netwerken meestal geen sprake is van het probleem of de beste oplossing. In een netwerkcontext zijn de meeste situaties namelijk niet eenduidig; er zijn altijd meerdere gezichtspunten. Dat inzicht helpt om effectiever te kunnen handelen in iedere vorm van samenwerking. Een ander inzicht is het onderscheid tussen twee ‘logica’s’. De logica van een partij die kan bepalen (de hiërarchische logica) en de logica waarin sprake is van wederzijdse afhankelijkheid (de logica van het netwerk). Dit inzicht helpt situaties te duiden en op een passende manier te handelen. Dit onderscheid passen we keer op keer toe. Ruben

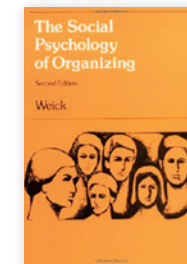

“Verplichte literatuur voor iedereen die wil organiseren en samenwerken”

Modes of network governance: Structure, management, and effectiveness

Provan en Kenis (2008)

Een klassieker in de literatuur over netwerk governance. Nog steeds wordt in vrijwel ieder internationaal, wetenschappelijk artikel over netwerken, netwerkmanagement en netwerk governance naar dit artikel verwezen. En ook in de praktijk is de indeling die de auteurs maken in drie basistypen voor netwerk governance, nog steeds verhelderend en behulpzaam bij het nadenken over de inrichting en het functioneren van het eigen netwerk. Esther

The social psychology of organizing

Karl Weick (1969)

“How can I know what I think until I see what I say”? Dat is een puzzel die bij organiseren altijd aan de orde is. We zijn met het organiseren van samenwerking altijd een nieuwe werkelijkheid aan het creëren. Een nieuwe werkelijkheid die zich ontplooft terwijl we aan de slag zijn. Dit boek heeft me geleerd hoe de complexe relatie werkt tussen de actor, wat zij of hij wil of denkt, wat hij waarneemt en wat hij doet. Hij bracht me tot de uitspraak in gesprekken over samenwerking ‘een mens kan in een kwartier meer beloven dan hij zijn hele leven kan waarmaken’. Het gaat niet om de woorden alleen. Uit het handelen blijkt wat die woorden waard zijn. Een les die in iedere samenwerking aan de orde is. Wilfrid

Asterix en het 1° legioen

Goscinnny en Uderzo (1967)

Dit is echt verplichte literatuur voor iedereen die wil organiseren en samenwerken. Het begint met Walhalla. Het wenkend perspectief. Daar heeft iedereen heel veel voor over. Het gaat ook over het samenbrengen van mensen met verschillende achtergrond en cultuur. Hoe je ook probeert te disciplineren, de eigen identiteit en (tover)kracht maken altijd het verschil. De vraag wordt dan waar je daadwerkelijk op wilt en kunt verbinden, als disciplineren, uniformiteit en hiërarchie niet werkt. Wilfrid

